

ETKİNLİK

Öğrenme ve alt öğrenme çıktıları:

MAB6. Sayma

MAB.1. Ritmik ve algısal sayabilme.

- 1 ile 20 arasında birer ritmik sayar.
- 1 ile 20 arasında nesne/varlık sayısını söyler.

MAB.9. Farklı matematiksel temsillerden yararlanabilme

- İsmi söylenen şekli / rakamı gösterir.
- Ele alınan/erişilen duruma uygun matematiksel temsili/sembolü gösterir.

Malzemeler:

40 tane kırmızı küçük balon

Çift taraflı bant (balon ve sayı kartlarını yapıştırmak için)

2 tane onlu hazır plastik çit (Çitler ulaşılır durumda değilse alternatif olarak balonlar duvara ya da uygun bir alana yapıştırılabilir)

2 set 1'den 20'ye kadar sayıların yazılı olduğu sayı kartları

Problem durumu:

“Çocuklar bu balonları çitlere taktıktan sonra çitte toplamda kaç tane balonun olduğunu bulmamız gerekiyor.” Başka bir ifadeyle balonların takılma işleminin ardından bu balonları sayması ve toplam balon sayısını ifade eden sayı kartını yapıştırmasını içermektedir.

Etkinlik:

Öğretmen etkinliğe başlamadan önce çitleri sınıfta belli yerlere koyar ve rüzgâr sesi açarak toplu halde bulunan balonları etrafa saçar ve çocuklara rüzgârdan dolayı balonların asılı oldukları çitlerden savrulduğunu tekrardan balonları sırasıyla yerlerine takılması gerektiğini söyler. İzlenmesi gereken adımlar şunlardır:

1. Öğretmen sınıfı iki ayrı gruba böler ve her bir grup kendileri için belirlenen çitin önüne sıralanarak geçer.
2. Öğretmen çocuklardan [X] tane balon alıp çite takmalarını ister (Örnek yönerge: “Şimdi 1 tane balonu alıp çite takar mısınız?”).
3. Sonra öğretmen birinci gruptaki çocuklardan çitte olan balonları sırası ile saymasını söyler. (Örnek yönerge: “Haydi şimdi takılan balonları sırasıyla sayar mısınız?”).
4. Öğretmen gruptaki çocuklara çite kaç tane balon taktınız diye sorar. Öğretmen çocuklardan cevabı aldıktan sonra sıradaki çocuktan [X] rakamının yazılı olduğu kartı asılan en son balonun altında yer alan çift taraflı bant üzerine yapıştırmalarını ister (Örnek yönerge: “Haydi şimdi çite toplam kaç tane balon yapıştırdıysak son balonun altına ilgili sayının bulunduğu kartı bulup yapıştırır mısınız?”).
5. Eğer sayma işlemi ya da yapıştırılan sayı kartı doğruysa çocukların [X] kez alkışlamalarını, yanlışsa kafalarını sallamalarını, hiç cevap alınmadıysa da ipucu verilmesi gerektiğini söyler (Örnek yönerge: “Arkadaşlarımız doğru saydı mı? Saydıysa 1 kere alkışlar mısınız?”).
6. Sayma işlemi bu kez diğer grup yapar. Sayılan balon miktarı kadar alkış karşı grup tarafından gerçekleştirilir.
7. **Kapanış etkinliği:** Çocuklar iki gruba ayrılır. Her iki grup arka arkaya sıralanır. İlk grubun her üyesine birer tane balon verilir. Diğer sıralanmış grubun önüne ise sayı kartları bırakılır. İlk grubun ilk üyesi birinci balonu havaya attığında diğer grubun ilk üyesi 1 rakamının yazılı olduğu ilgili sayı kartını alarak arkadaşlarına gösterir. Bu sayma işlemi 20 sayısına kadar devam eder. Her 20 sayısının ardından tekrar 1 sayısına geçilir. Etkinlik istenildiği kadar tekrar edilir.

Öğretmene notlar:

- Çocukların hazırbulunuşluk seviyesine göre etkinlik farklı zamanlarda basitten karmaşığa doğru sunulabilir. İlk turda 1'den 5'e kadar olan sayılarla ikinci turda 1'den 10'a kadar olan sayılarla, sonrasında 1'den 15'e ve 1'den 20'ye kadar gerçekleştirilebilir.
- Etkinliğin verimli geçmesi adına sınıfın fiziksel koşullarının düzenlenmesi gerekmektedir.
- Sınıf mevcuduna göre etkinlik tüm sınıfla ya da sınıf gruplara ayrılarak küçük grup etkinliği şeklinde gerçekleştirilebilir.
- Öğretmen sınıf mevcuduna göre malzeme miktarını artırıp azaltabilir.
- Çit üzerinde balonların üst üste gelmemesi için balonların az şişirilmiş olması gerekir.
- Çitlerin başlangıç kısmını belli etmek için çitin sol ucuna renkli küçük bir kâğıt yapıştırılmalıdır. Böylece çocukların balonları sıralarken sorun yaşamasının önüne geçilebilir.
- Öğretmen çocuklara problemin çözümünü söylemeyip, sorulacak nasıl, niçin, sen olsan ne yapardın gibi sorular ile onların çözüme kendilerinin ulaşmasını sağlamalıdır. Sorulacak bu soruların tüm sınıfa yönlendirilmesi hem tüm çocukların etkinliğe dâhil olmasını sağlayacak hem de akran öğrenmesini destekleyecektir.

GME Öğretim İlkelerine göre etkinliğin özellikleri

- Etkinlik ilkesi: Bu problem durumu ile gerçek yaşam durumları aracılığıyla çocukların matematikleştirme yaparak formal matematik bilgisine kendilerinin ulaşabileceği bir süreç desteklenmektedir.
- Gerçeklik ilkesi: İşe koşulan öğrenme etkinliği gerçek yaşamla ilişkilendirilmiş ve böylece GME'nin gerçeklik ilkesi sağlanmıştır.
- Seviye ilkesi: Etkinliğin hazırbulunuşluk seviyesine göre farklı zamanlarda tekrarlanması, ilk etkinlikte 1-5 arası sayılara, ikinci etkinlikte 1-10 arası sayılara, sonrasında 1'den 15'e ve 1'den 20'ye kadar odaklanması ile seviye ilkesi sağlanmıştır.
- Birbiri ile ilişki ilkesi: Bu etkinlik ile çocuklar ileriye doğru birer ritmik sayma, rakamları tanıma ve sıralama görevlerini yerine getirecektir.
- Etkileşim ilkesi: Öğretmenin sorduğu nasıl, niçin, sen olsan ne yapardın gibi sorular ile etkileşimi gerçekleştirmesi beklenmektedir.
- Rehberlik ilkesi: Öğretmenin çözümü doğrudan söylememesi, çocukları düşünmeye sevk edecek sorular sorması ile çocuklarına rehberlik etmesi beklenmektedir.

Değerlendirme

Etkinlik süresince öğretmen çocukları gözlemler. Sayma ve sıralamada sorun yaşayan çocuklar belirlenir ve sonrasında sadece bu çocuklarla aynı etkinlik bireysel olarak gerçekleştirilir.